

En skärgård i miniatyr

I kommunens norra ände ligger en gömd pärla: Hovlössjön. Tio kvadratkilometer stor är den Luleå kommuns största sjö, om man inte räknar med Persöfjärden. Vattnet är klart, fisket rikligt.

Johannes Larsson fick en 1,2 kilos abborre på en fisketur med pappa Robert. Foto: Joakim Nordlund

Det är abborre, gädda, sik, löja och framför allt inplanterad öring som lockar fiskeentusiaster. Rekordet är en öring på 7,8 kilo som togs på trolling. Öringen är svårflörtad, många vittnar om dagar utan ett enda öringnapp. Men det betyder inte att fisket är dåligt, tvärtom.

Hovlössjön är ett familjevänligt fiskeeldorado. Abborren är en tacksam fisk, den nappar även mitt på dagen när solen lyser. Det vet fotografen och journalisten Joakim Nordlund från Råneå som har stuga i den lilla byn Kvarnberg.

– Jag älskar den här sjön. Det är en skärgård i miniatyr. Perfekt för en tur med båten till holmarna där man kan slå upp tält. Många fina sandstränder finns dessutom, säger Joakim Nordlund vars farfar byggde stugan vid sjön på 1950-talet.

Eftertraktade hus vid Storsjön

I Kvarnberg bor det idag drygt tio personer permanent, mest pensionärer men också ett ungt par. På sommaren är det dubbelt så

mycket folk runt sjön. Elsy och Sven-Erik Drugge har hus längs vägen till båtplatsen. Elsy minns tiden på 1950- och 1960-talen när byn till och med hade affär. Nu är hon pensionär och har loppis i det gamla härbret på gården. Det är hos Sven-Erik och Elsy man hämtar nyckeln om man vill hyra en båt. De och några till säljer också fiskekort.

Vid båthamnen i Kvarnberg finns plats för 20 båtar och kön är lång. Det är inte bara båtplatserna som är eftertraktade. Stugor och hus vid Storsjön, som den heter i folkmun, går åt som smör. 21-åriga Jens Forsberg köpte ett hus förra sommaren och flyttade från Smedsbyn till Kvarnberg.

– Det är skönt, härligt och en stor frihet att bo här, säger han entusiastiskt.

Fast han måste förstås pendla, det är sex mil enkel väg till Boden. Någon båt har han inte än men han har ställt sig i båtön.

Jordbruk på holmarna

På siktavstånd från båtplatsen ligger Storholmen, en av 27 holmar i Hovlössjön. Där

bor Mats Drugge med sambon Gudrun Blomqvist. De flyttade från Kvarnberg ut till ön Storholmen när Mats köpte tillbaka sin fars hus där.

”Min släkt började här på Storholmen med jordbruk kring 1840-talet.”

– Min släkt började här på Storholmen med jordbruk kring 1840-talet. Holmarna befolkades först eftersom där finns bördig mark, berättar Mats Drugge.

Idag är de enda bofasta på Storholmen. Det är visserligen besvärligt, särskilt under förfallstiden, men nu ”vill de helst dö här på ön” som Mats säger.

Hovlössjön är verkligen värd en utflykt. Det är ett fantastiskt vackert landskap, ett innanhav i skogen. På norra sidan sjön, efter Kvarnberg, finns ett fint strandbad med omklädningshytter, grillplats och en barnvänlig sandstrand.

Katja Güth Laitila

Luleå fyller snart 400 år

2021 är det 400 år sedan Luleå fick sina stadsrättigheter av kung Gustaf II Adolf. Redan 1614 utfärdade kungen en handelsordning som i korthet innebar att handel enbart fick bedrivas i städer. Staten drev en politik som gick ut på att varje gren inom näringslivet skulle ha sin noga utstakade plats i närmsta stad där bönderna tilläts sälja sina produkter.

Eftersom det saknades städer norr om Härnösand påskyndades kravet att skapa sådana stadsbildningar. 1620 skickades hövitsman Peter Clementson från Alvik till Stockholm för att begära att man vid Luleå kyrka skulle få anlägga en stad. I hans sällskap var även representanter från Torneå, Piteå och Umeå.

Den 12 juli 1621 undertecknade Gustaf

II Adolf fundamentsbrevet som i handlingarna bestämde att staden skulle heta Lula och ha sin plats vid den gamla kyrkan, alltså nuvarande Gammelstad.

1971 firade Luleå sitt 350-årsjubileum mellan den 28 juni till den 11 juli. Bland evenemangen fanns ett stort inslag från dåvarande Sovjetunionen, bland annat följande: besök av ett sovjetiskt passagerarfartyg, musik i stadsparken av sovjetiska orkester, fackföreningskonferens med sovjetiska, finska, svenska och norska representanter, ungdomskonferens med

En tidig sommarmorgon vid båthamnen i Kvarnberg. Efterfrågan på både båtplatser och stugor vid Hovlössjön är stor. Sjön är verkligen värd en utflykt.

Foto: Joakim Nordlund

representanter från samma länder samt filmer från sovjetiska, finska, norska och svenska delarna av Nordkalotten.

2021 fyller Luleå 400 år. Även om det är drygt fem år kvar har vi så smått börjat fundera på hur Luleå ska uppmärksammas. Vi återkommer i frågan. Men en sak kan vi redan nu lova: det sovjetiska inslaget kommer inte att bli lika omfattande som när staden firade sina första 350 år.

Roger Jönsson

Norrbottens-Kurirens jubileumstidning från 1971.